

Adam Książek
Adam Książek

Projekt

wypracowany przez Komisję Skarg, Wniosków i
Petycji Rady Gminy Kleszczów

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KLESZCZÓW**

z dnia 2025 r.

**w sprawie rozpatrzenia pisma dotyczącego podjęcia uchwały wyrażającej protest wobec projektów
ustaw zakładających usunięcie i zdegradowanie ustawą sędziów sądów powszechnych w Polsce,
powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Kleszczów nie kwalifikuje jako petycji pisma z dnia 26 marca 2025 roku dotyczącego podjęcie uchwały wyrażającej protest wobec projektów ustaw zakładających usunięcie i zdegradowanie ustawą sędziów sądów powszechnych w Polsce, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

§ 2. Uzasadnienie rozstrzygnięcia zawartego w § 1 powyżej zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Kleszczów

Michał Rejniak

RADCA PRAWNY

Janusz Kądzmarek
Janusz Kądzmarek
Id: N-1232

INSPEKTOR
ds. obsługi komisji Rady Gminy

mgr inż. Aleta Malicka
mgr inż. Aleta Malicka

Uzasadnienie

Do Urzędu Gminy w Kleszczowie w dniu 26 marca 2025 r. wpłynęło pismo zatytułowane jako "Petycja o wyrażenie zdecydowanego sprzeciwu wobec pogłębiającej się zapaści w polskich sądach powszechnych". Podmiot wnoszący "petycję" wniósł ją w interesie publicznym, tj. w obronie konstytucyjnej zasady niezawisłości i niezależności sędziów. Zwrócił się do organu stanowiącego gminy Kleszczów o podjęcie uchwały wyrażającej protest wobec projektów ustaw zakładających usunięcie i zdegradowanie ustawą sędziów sądów powszechnych w Polsce, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Odnosić trzeba, że prawo do składania petycji zostało zagwarantowane w art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. zgodnie z którym *"Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa."* Realizacją ww. prawa jest art. 2 ust.1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach, zgodnie z którym *"Petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej."*

W wyniku analizy treści petycji Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Kleszczów na posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2025 roku stwierdziła, że pismo z dnia 26 marca 2025 roku nie stanowi petycji w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach, a to z następujących niżej wymienionych względów.

Zgodnie z treścią art. 3 ustawy o petycjach *"O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna"*. Ustawodawca w art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach wskazał, że *"Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji"*. Z treści wyżej wymienionych artykułów wynika, że za petycję można uznać pismo zawierające żądanie podjęcia czynności w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, o ile mieszczą się one w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25.04.2017 roku I OSK 117/17, zakres działania gminy został określony przede wszystkim wart. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 6 ust. 1 do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Z kolei zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Rozpatrując żądanie zawarte w "petycji" organ stanowiący jest zobowiązany do działania na podstawie i w granicach prawa. Stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, do właściwości rady gminy należą sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Żądania objęte "petycją" wykraczają poza zakres spraw określonych wart. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym a ocenianie przez organ stanowiący gminy projektów aktów normatywnych przygotowanych przez ustawodawcę nie mieści się w zakresie kompetencji rady gminy.

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 6 grudnia 2018 r., sygn. akt. III SA/Kr 849/18 wskazano, że: *"W orzecznictwie trafnie zauważa się, że każda czynność organu samorządu terytorialnego musi się zatem mieścić w ramach jego ustawowo określonego zakresu działania, według przypisywanej mu z mocy prawa właściwości. Zgodnie z art. 6 ust. 1 u.s.g. do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów (domniemanie właściwości gminy). Są to sprawy wynikające z przepisów prawa, nakładających na władze publiczne określone uprawnienia lub obowiązki o charakterze wykonawczym, których realizacja następuje na obszarze podstawowej jednostki samorządu terytorialnego (por. T. Moll, Komentarz do art. 6 ustawy o samorządzie gminnym, System Informacji Prawnej LEX)."*

W związku z powyższym, przedmiotowa "petycja" nie dotyczy kwestii mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji organu do którego została skierowana a zatem przychylić należy się w tym względzie do poglądu

wyrażonego w doktrynie prawa (J. Wilk, Konstytucyjne prawo petycji w świetle regulacji ustawy o petycjach, Opublikowano: LEX/el. 2015), gdzie podano: „Pismo może być zatem zakwalifikowane jako petycja tylko wtedy, gdy żądanie jakie zostało skierowane do adresata mieści się w granicach zadań podmiotu w imieniu którego ten adresat działa i należy do jego kompetencji, a ponadto dotyczy zachowań, które decyzją samego adresata petycji mogą (a nie muszą) być przez niego realizowane (jeżeli adresat uzna je za właściwe, to jest przychylił się do "żądania" petycji). Zakwalifikowanie pisma jako petycji wymaga także ustalenia, że adresat pisma mającego stanowić petycję jest kompetentny do jej rozpatrzenia. Jeżeli bowiem wśród podmiotów stanowiących zakres podmiotowy "petycji" nie ma takiego, który władny byłby uczynić zadość żądaniu w niej zawartemu, to pismo w ogóle nie jest petycją. Do warunków sine qua non uznania pisma za petycję należy bowiem to, by żądanie mieściło się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Kluczowe znaczenie dla uznania określonego pisma za petycję jest zatem zestawienie zawartego w nim żądania z zadaniami i kompetencjami podmiotów i organów, do których petycje mogą być wnoszone (z zakresem podmiotowym i przedmiotowym petycji). Tylko w przypadku, gdy żądanie dotyczy zadań realizowanych przez podmiot będący potencjalnym adresatem petycji, można przyjąć, że pismo stanowi petycję. Jeżeli żaden podmiot nie jest właściwy do wykonania określonej, postulowanej w piśmie czynności, to pisma takiego - jako niemieszczącego się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji - nie można rozpatrzeć jako "petycji". Przedmiotem postępowania opisanego w ustawie o petycjach mogą być tylko te pisma, które zawierają realizowalne przez adresata postulaty. Jeżeli zatem pismo wniesione jako "petycja", zostało zweryfikowane z punktu widzenia jego charakteru prawnego i stwierdzone zostało, że nie jest to skarga, wniosek, ani inne pismo o charakterze formalnym, a podmiot do którego "petycję" wniesiono nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, a ponadto brak jest możliwości przekazania pisma jej adresatowi w trybie ustawy o petycjach, ponieważ żądanie zawarte w piśmie nie należy do zadań i kompetencji żadnego innego podmiotu mogącego być adresatem petycji, to pismo należy zwrócić wnoszącemu, informując go o braku możliwości korzystania z instytucji petycji przy formułowaniu żądania jakie było przedmiotem pisma.".

W ocenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Kleszczów pismo z dnia 26 marca 2025 r. stanowi de facto próbę zaangażowania organu stanowiącego gminy w wyrażanie opinii w procesie legislacyjnym. Takie działanie przysługuje określonym organom i jest dokonywane w ramach przewidzianej w tym celu przez ustawodawcę właściwej procedury. Nadmienić należy, że proces legislacyjny nie przewiduje wyrażania protestów na tzw. ścieżce legislacyjnej a opiniowanie projektów aktów prawnych przez uprawnione organy.

Z tych wszystkich względów Rada Gminy uznaje, iż pismo z dnia 26 marca 2025 r. nie stanowi petycji, w związku z czym wyżej wymienione pismo wraz z załącznikami winno zostać zwrócone wnoszącemu.